

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 6 Φεβρουαρίου 2017
(OR. en)

5321/17

MAMA 12
CFSP/PESC 23
RELEX 74
LIBYE 3

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 6 Φεβρουαρίου 2017

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 5319/17 MAMA 11 CFSP/PESC 22 RELEX 73 LIBYE 2

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη Λιβύη

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (6 Φεβρουαρίου 2017)

Επισυνάπτονται στο παράρτημα, για τις αντιπροσωπίες, τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη Λιβύη, τα οποία ενέκρινε το Συμβούλιο στην 3516η σύνοδό του στις 6 Φεβρουαρίου 2017.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΛΙΒΥΗ

Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, 6 Φεβρουαρίου 2017

1. Ποτέ άλλοτε δεν ήταν σημαντικότερες οι προσπάθειες για σταθεροποίηση της Λιβύης και η ΕΕ θα κάνει ό,τι μπορεί για να συμβάλει στην επίτευξη αυτού του στόχου. Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη σε μια πολιτική διευθέτηση χωρίς αποκλεισμούς στο πλαίσιο της Πολιτικής Συμφωνίας για τη Λιβύη και στη στήριξη του Προεδρικού Συμβουλίου και της κυβέρνησης εθνικής συμφωνίας, της οποίας επικεφαλής είναι ο πρωθυπουργός Fayez Sarraj και η οποία υποστηρίζεται από τα Ηνωμένα Έθνη. Χαιρετίζει τις προσπάθειές τους για την αποκατάσταση της ενοποιημένης διακυβέρνησης, της ευημερίας και της ασφάλειας στη Λιβύη. Υπενθυμίζοντας την απόφαση 2259 του ΣΑΗΕ και τις μεταγενέστερες αποφάσεις, η ΕΕ αναγνωρίζει το Προεδρικό Συμβούλιο και την κυβέρνηση εθνικής συμφωνίας ως τις μόνες νόμιμες κυβερνητικές αρχές στο πλαίσιο της Πολιτικής Συμφωνίας για τη Λιβύη, τις οποίες στηρίζουμε πλήρως ως το πλαίσιο εντός του οποίου θα αναζητηθούν συγκεκριμένες λύσεις στα επίκαιρα ζητήματα στη Λιβύη. Η ΕΕ επικροτεί τις συνεχιζόμενες προσπάθειες προκειμένου να γεφυρωθούν οι πολιτικές διαφορές και να καταστούν τα λιβυκά θεσμικά όργανα περισσότερο αντιπροσωπευτικά, αποτελεσματικά και ικανά να παράγουν έργο. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Λιβύη είναι υπεύθυνη για την πολιτική διαδικασία, η οποία είναι σημαντικό να διατηρήσει τον συμμετοχικό της χαρακτήρα, διασφαλίζοντας μεταξύ άλλων τη διαρκή συμμετοχή των πολιτικών και τοπικών φορέων, των γυναικών και της κοινωνίας των πολιτών. Οι πολιτικοί ηγέτες της Λιβύης φέρουν την ευθύνη για την ευημερία και την ασφάλεια των πολιτών τους. Καλούνται όλοι οι φορείς της Λιβύης να αποφεύγουν ενέργειες που υπονομεύουν την πολιτική μετάβαση στη Λιβύη, οφείλουν δε να συμμετέχουν εποικοδομητικά σε ουσιαστικό διάλογο. Η ΕΕ θα αξιοποιήσει τα μέσα στήριξης που διαθέτει και είναι έτοιμη ανά πάσα στιγμή να τροποποιήσει τα περιοριστικά της μέτρα, όπως αρμόζει, για να συμβάλει στην ειρήνη, τη σταθερότητα και την ασφάλεια στη Λιβύη.
2. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι πρέπει επείγοντως να συνενωθούν όλες οι ένοπλες δυνάμεις υπό τον έλεγχο των νόμιμων πολιτικών αρχών όπως ορίζεται στην Πολιτική Συμφωνία για τη Λιβύη, ώστε να διασφαλιστεί η σταθερότητα και να διαφυλαχθεί η ενότητα και η εδαφική ακεραιότητα της χώρας. Η σύγκρουση δεν μπορεί να επιλυθεί με στρατιωτικά μέσα και, εν προκειμένω, η ΕΕ υπογραμμίζει την ανάγκη να εφαρμοστεί η απόφαση 2278 του ΣΑΗΕ. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τη σύσταση της προεδρικής φρουράς και την πρόσφατη ανάπτυξη των πρώτων μονάδων της ως σημαντικό βήμα για την προστασία των θεσμών που δημιουργήθηκαν βάσει της Πολιτικής Συμφωνίας για τη Λιβύη και των διπλωματικών αποστολών στην Τρίπολη. Είναι πρόθυμη δε να διερευνήσει τη δυνατότητα παροχής στήριξης στην προεδρική φρουρά.

3. Η ΕΕ επιβεβαιώνει την πλήρη στήριξή της προς την αποστολή των Ηνωμένων Εθνών για την υποστήριξη της Λιβύης (UNSMIL) και τον ειδικό απεσταλμένο του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, κ. Martin Kobler. Χαιρετίζει τη δέσμευση των γειτονικών χωρών της Λιβύης καθώς και περιφερειακών οργανισμών, όπως η Αφρικανική Ένωση και ο Σύνδεσμος των Αραβικών Κρατών, όπως διαπίστωσε με ικανοποίηση στις πρόσφατες συναντήσεις στο Κάιρο και τη Μπραζαβίλ, να πλαισιώσουν και να διευκολύνουν την πολιτική διαδικασία στη Λιβύη με βάση την Πολιτική Συμφωνία για τη Λιβύη. Η ΕΕ, ως ένας από τους γείτονες της Λιβύης, θα συνδράμει τις προσπάθειες των εν λόγω περιφερειακών οργανισμών για την υποστήριξη της διαμεσολάβησης του ΟΗΕ. Όλοι οι γείτονες της Λιβύης έχουν την ευθύνη να διαδραματίσουν κεντρικό εποικοδομητικό ρόλο στην επίλυση της κρίσης στη Λιβύη. Η ΕΕ θα εντείνει τον διάλογο μαζί τους, μεταξύ άλλων σε ό,τι αφορά τις σχετικές τους πρωτοβουλίες. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την αυξανόμενη διεθνή παρουσία στην Τρίπολη μετά την πρόσφατη επαναλειτουργία ορισμένων πρεσβειών.
4. Η ΕΕ εξαίρει το θάρρος και την αποφασιστικότητα που επέδειξαν οι Λίβυοι για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και αποτίει φόρο τιμής σε όσους θυσίασαν τη ζωή τους στον αγώνα κατά των τρομοκρατικών ομάδων. Εξακολουθεί να ανησυχεί για την τρομοκρατική απειλή στη Λιβύη και τις γειτονικές χώρες. Καλεί όλους τους Λίβυους να ενώσουν τις δυνάμεις τους για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, τονίζει τη σημασία της πρόληψης και επαναλαμβάνει ότι στηρίζει τον αγώνα των νόμιμων αρχών κατά της ριζοσπαστικοποίησης, του βίαιου εξτρεμισμού και της τρομοκρατίας. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να συμβάλει στη σταθεροποίηση και την αποκατάσταση των περιοχών που έχουν πληγεί περισσότερο σε ολόκληρη τη Λιβύη.
5. Η ΕΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόοδο που σημειώθηκε σε πρόσφατες συνεδριάσεις οικονομικού διαλόγου στη Λιβύη. Καλεί όλους τους συμμετέχοντες, ιδίως την κυβέρνηση εθνικής συμφωνίας και την Κεντρική Τράπεζα, να εφαρμόσουν πλήρως τη συμφωνία τους να προστατεύσουν τη λειτουργία της νόμιμης οικονομίας, να εξασφαλίσουν τα αναγκαία κεφάλαια για τις δραστηριότητες της κυβέρνησης, να θέσουν υπό έλεγχο τον προϋπολογισμό και να θέσουν τέλος στην κρίση ρευστότητας. Απευθύνει έκκληση να ληφθούν επείγοντα μέτρα για τη μεταρρύθμιση της οικονομίας, τον περιορισμό της σπατάλης των δημόσιων δαπανών και την βελτίωση της παροχής βασικών υπηρεσιών, ώστε να καλυφθούν οι πλέον επείγουσες ανάγκες του λαού της Λιβύης. Η ευπρόσδεκτη αύξηση της παραγωγής πετρελαίου θα επιτρέψει στην κυβέρνηση της Λιβύης να παράσχει στον πληθυσμό περισσότερα δημόσια αγαθά και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της ασφάλειας, της εκπαίδευσης και της ανθρωπιστικής βοήθειας. Η ΕΕ καλεί όλους τους Λίβυους να προστατεύσουν τις πετρελαϊκές υποδομές και υπενθυμίζει τις αποφάσεις του ΣΑΗΕ σύμφωνα με τις οποίες οι εξαγωγές λιβυκού πετρελαίου πρέπει να παραμείνουν υπό τον αποκλειστικό έλεγχο της κυβέρνησης εθνικής συμφωνίας και της Εθνικής Εταιρείας Πετρελαίου και καταδικάζονται οι παράνομες εξαγωγές πετρελαίου.

6. Η ΕΕ ανησυχεί για την ανθρωπιστική κατάσταση στη Λιβύη, όπου σχεδόν 1,3 εκατομμύρια άνθρωποι χρειάζονται βοήθεια έκτακτης ανάγκης. Ζητεί να εξασφαλίζεται η πρόσβαση του προσωπικού των ανθρωπιστικών οργανώσεων στα άτομα που έχουν ανάγκη και να τηρείται το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο. Απαιτείται περαιτέρω πρόοδος για να εξασφαλιστεί ο πλήρης σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να ενισχυθεί η δικαιοσύνη, η λογοδοσία και η τήρηση της νομιμότητας.
7. Η ΕΕ καταδικάζει τις παραβιάσεις και καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εις βάρος μεταναστών και παροτρύνει τις λιβυκές αρχές να εντείνουν τις προσπάθειές τους για τη βελτίωση της προστασίας και προαγωγής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως σε κέντρα κράτησης μεταναστών, ειδικότερα όσον αφορά άτομα των οποίων η κατάσταση είναι ευάλωτη. Καλεί όλα τα μέρη να εξασφαλίσουν την απρόσκοπτη και ασφαλή πρόσβαση στα κέντρα κράτησης των εργαζομένων στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας. Με στόχο να ενισχύσει την προστασία των μεταναστών, να συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών στα κέντρα κράτησης, να εξασφαλίσει κατάλληλες εγκαταστάσεις υποδοχής, να αναζητήσει εναλλακτικές λύσεις αντί της κράτησης και να αυξήσει την υποβοηθούμενη εκούσια επιστροφή από τη Λιβύη, η ΕΕ θα αξιοποιήσει, μεταξύ άλλων, το Καταπιστευματικό Ταμείο Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική και θα εντείνει τη συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ) και την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες. Θα συνεργαστεί με τους δήμους της Λιβύης για την προώθηση εναλλακτικών μέσων βιοπορισμού και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των τοπικών κοινοτήτων υποδοχής των μεταναστών, των προσφύγων και των ατόμων που χρήζουν διεθνούς προστασίας.
8. Σύμφωνα με τη διακήρυξη της άτυπης συνόδου των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων της 3ης και 4ης Φεβρουαρίου στη Μάλτα και την κοινή ανακοίνωση ΥΕ/Επιτροπής της 25ης Ιανουαρίου, η ΕΕ επαναλαμβάνει ότι είναι ανάγκη να αναχαιτιστούν οι ροές παράτυπης μετανάστευσης στη διαδρομή της κεντρικής Μεσογείου και να εξαρθρωθεί το επιχειρηματικό μοντέλο των διακινητών και των εμπόρων ανθρώπων. Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στη συνεργασία με τις αρχές της Λιβύης για να στηρίξει την μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας και να τις βοηθήσει να αναπτύξουν τις δομές τους στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας. Αναγνωρίζοντας την ανάγκη να αναλάβει η Λιβύη ίδια ευθύνη για τη συμβολή στην αντιμετώπιση των ροών παράτυπης μετανάστευσης και στη διάσωση ανθρώπινων ζωών, η ΕΕ θα συνεχίσει τη δράση της μέσω διαφόρων συμπληρωματικών και συντονισμένων δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του δικτύου «Seahorse Mediterraneo», του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και της ΚΠΑΑ, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

Σύμφωνα με τη διακήρυξη της Μάλτας, η ΕΕ θα δώσει μεγαλύτερη σημασία στην παροχή εκπαίδευσης, εξοπλισμού και άλλης στήριξης, κατά προτεραιότητα στην ακτοφυλακή και το πολεμικό ναυτικό της Λιβύης καθώς και άλλους σχετικούς νόμιμους φορείς της χώρας.

Η επιχείρηση Sophia της EUNAVFOR MED θα συνεχίσει να επικεντρώνεται στην εξάρθρωση του επιχειρηματικού μοντέλου των δικτύων παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων. Επιπλέον, η επιχείρηση Sophia θα εξακολουθήσει να υλοποιεί τα επικουρικά της καθήκοντα για εκπαίδευση της ακτοφυλακής και του πολεμικού ναυτικού της Λιβύης και για συμβολή στην εφαρμογή του εμπάργκο όπλων του ΟΗΕ, ενώ η αποστολή EUBAM θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τις λιβυκές αρχές και να τις βοηθά ενόψει της πιθανής ανάπτυξης μελλοντικής μη στρατιωτικής αποστολής, μόλις το επιτρέψουν οι συνθήκες, στον τομέα της αστυνομίας, του κράτους δικαίου και της διαχείρισης των συνόρων. Εξάλλου, η ΕΕ υπενθυμίζει ότι είναι αποφασισμένη να βοηθήσει για να μειωθεί η πίεση που ασκείται στα χερσαία σύνορα της Λιβύης, σε στενή συνεργασία με τις αρχές της Λιβύης και με τις γειτονικές της χώρες.

9. Η ΕΕ εφαρμόζει μια δέσμη μέτρων συνεργασίας ύψους 120 εκατ. ευρώ, με επίκεντρο την κοινωνία των πολιτών, την διακυβέρνηση, την υγεία, τη νεολαία και την εκπαίδευση, τη μετανάστευση, την ασφάλεια και τη διαμεσολάβηση. Η ΕΕ συνεχίζει να παρέχει βραχυπρόθεσμη ενίσχυση μέσω ποικίλων χρηματοδοτικών μέσων, όπως στήριξη προς τους δήμους και παροχή βασικών υπηρεσιών σε πολίτες της Λιβύης που τις έχουν ανάγκη. Η ΕΕ αύξησε επίσης την ανθρωπιστική βοήθεια που παρείχε, με 10,8 εκατ. ευρώ το 2016. Η βελτίωση των συνθηκών ασφαλείας στην περιοχή και η πολιτική σταθερότητα έχουν καθοριστική σημασία για την αποτελεσματική παροχή της βοήθειας της ΕΕ σε όλη τη Λιβύη, συμπεριλαμβανομένων των απομακρυσμένων περιοχών του νότου. Η ΕΕ είναι πρόθυμη να ενισχύσει τη δέσμευσή της για την προαγωγή της σταθερότητας και της ευημερίας στη Λιβύη.